

Beste Boeken ^{juf}meester 2014

Dag collega,

Boekenjuf! Het klinkt misschien wat stoffig, zelfs wat saai, maar ik heb de titel dit schooljaar met trots gedragen. Dat mijn 'hart voor boeken' ook gezien wordt door kinderen, collega's en ouders doet echt deugd. Als boekenjuf 2013 mocht ik ook het werk van collega's uit andere scholen leren kennen. Inspirerend. In dit magazine lees je hoe zij aan het werk gaan rond lezen.

Bij mij begon het allemaal met het planten van een minuscule boekenboom. De kinderen en leerkrachten kregen de taak om zorg te dragen voor deze speciale boom en dat konden we alleen maar door te blijven (voor)lezen, wegdromen, kennis te vergaren via boeken. Want lezen gaat niet enkel om letters, woorden of zinnen. Lezen is rijkdom vergaren want wie leest, weet! De boom viel in onze school 'in goede aarde' en groeide uit tot een heuse boekenboom. Een fiere kanjer die ons liet weten in zijn dagboek:

'Ik ga er helemaal van kriebelen. Mijn schors schittert. Mijn blaadjes trillen van trots. Boek na boek na boek wordt hier verslonden. Groot en klein, jong en oud lopen al lezend voorbij. Geen tijd voor een praatje, geen tijd voor een aai. Met de neus in de boeken, met de boeken op schoot. Lezen, voorlezen, nalezen, samenlezen, herlezen, uitlezen, stillezen, meelesen.

Er wordt wat afgelezen... Jij ook?'
(uit het dagboek van de boekenboom)

Met dit boekenboomproject worden tot op de dag van vandaag boeken, auteurs en illustratoren in de kijker gezet want verandering van spijs doet eten.

Een nieuwe uitdaging drong zich dit schooljaar op. We zagen het nog grootser ... een goed gevulde, uitnodigende en gezellig ingerichte (voor)leesklas. Voor ons een ideaal startpunt voor leesbevordering op school. Want wat is de beste stimulans om te (blijven) lezen? Plezier in lezen! Ons paradepaard "Camping Leesweide" (zie p. 32) werd dan ook in december 2013 gerealiseerd met de steun van de plaatselijke Ronde Tafel en een team handige harry's uit de oudste klassen.

De leerlingen van onze school hebben gretig toegehaapt. Het gonst bijwijlen van de boekenwormen. Rond de boekenboom klinkt het enthousiasme. Leerlingen lezen languit in de ligweide, snoezelen op de leesbank, luisteren met open mond in de voorleescaravan. Het geheim? De kinderen hebben met armen wijd en open geest poëzie, verhalen en dagboekfragmenten in zich opgenomen. Ze mogen ervaren dat lezen zoveel meer is dan blaadjes omslaan; het is voedsel voor de geest, een ruime blik op de wereld

Ik ben erg dankbaar dat mijn directeur uren voor deze opdracht vrijmaakt, dat we op school nadenken over een leesbeleid. Dat we zoeken naar oplossingen en mogelijkheden, ook in tijden van bezuiniging. Op lezen moet je juist meer inzetten. Zeker in de basisschool waar je toch vooral investeert in een goede bodem. Leren genieten van het lezen en smaak ontwikkelen horen daarbij. Het echte vruchten plukken, houden we te goed. Voor later als we groot zijn, dan zijn we lezers voor het leven.

Groeten,
Ruth Vande Populiere

INHOUD

Laureaten

Jesse Van de Kerckhove	4
Ann De Spiegeleer	14
Hannes Van Wynendaele	34

Genomineerden

Deborah Ingelrelst	7
Elly Van Praagh	8
Klavertje vier	9
Katleen D'Haese	11
Kris Brigitta	27
Linda Boerjan	30
Karine Van Acker	33
Diane Grobben	37
Kathleen Vervaet	38

Leeskaarten

7 uitneembare leeskaarten mét handleiding	19
---	----

En verder ...

De boekenpassie van Lacie Lelie	10
Uitreiking kinderroeprijzen	12
Ook de boekhandel als partner in leesplezier	17
Leeskaarten stimuleren om meer te lezen	18
Foto's slotfeest	28
Leesplezier in de klas	31
Camping Leesweide	32
Tips uitgeverijen	39
Tips jury	40
Leesplezier in secundair onderwijs	41
Colofon	42

Op zoek naar informatie over budget, samenwerking of handige instrumenten? De verhalen van je collega's staan barstensvol praktische inspiratie. Via onderstaande symbolen vind je snel wat je zoekt.

Praktisch

Welk budget is er en vanwaar komt het? Hoe geraak je aan boeken? Is er een aparte leesruimte of bibliotheek? Hoe ziet de leesplek eruit?

Anderen

Welke rol spelen collega's, medeleerlingen, ouders, medewerkers van de lokale bibliotheek?

Stimuleren

Welke (creatieve) instrumenten en activiteiten gebruikt de boekenjuf/meester? Welk aanbod is er voor moeilijke lezers en anderstaligen?

JESSE VANDEKERCKHOVE

LEEFTIJD: 37 jaar

SCHOOL: VBS De Plein in Holsbeek

FAVORIET KINDERBOEK: Spinder, Simon van der Geest

BOEKENVIRUS:

Jesse heeft altijd graag gelezen en wist in het vierde middelbaar al dat ze juf wou worden. Meer nog, ze wou boekenjuf worden. Eén van haar vriendinnen vertelde altijd over wat haar mama als boekenjuf allemaal deed.

CREATIEF MET VERHALEN OP EEN BOEKENPODIUM

Kinderboeken zijn **kleine kunstwerkjes**. Kunstwerkjes die je op verschillende manieren kan integreren in de lessen. In **VBS De Plein in Holsbeek** probeert boekenjuf Jesse vanuit een creatieve insteek haar leerlingen zo veel mogelijk in een boekenbad te dompelen.

WINNARES

Ze wist al op jonge leeftijd dat ze boekenjuf wilde worden, besteedde haar eindwerk zelfs aan het concept boekenjuf en zit maandelijks met andere boekenjuffen samen om ideeën uit te wisselen.

Valt het op dat het woord boekenjuf wel heel veel voorkomt in de vorige zin? Dat is omdat boekenjuf zijn een heel groot deel uitmaakt van het leven van juf Jesse. Ze zit niet voor niets jaarlijks in de boekenwerkgroep van de leerkrachten van VBS De Plein in Holsbeek, waarmee ze steeds weer nieuwe activiteiten op poten zet. Bovendien is zij hét aanspreekpunt als het op boeken aankomt. "Ik ken in de loop van het schooljaar de smaak van mijn leerlingen.

Ik word ook regelmatig aangesproken door ouders. Ze vragen mij dan suggesties voor hun kinderen of willen weten hoe ze hen meer

kunnen stimuleren. Omdat ik me volledig kan toelagen op het lezen, kan ik me er ook in verdiepen", vertelt juf Jesse.

Top- en flopdozen

Omdat de bibliotheek niet op wandelafstand ligt van de school, haalt Juf Jesse er altijd zélf boeken voor de kinderen. "De leerlingen kunnen die boeken op school lezen, maar mogen ze ook mee naar huis nemen", licht Jesse toe. Wanneer ze een boek uit hebben, leggen ze dat in de top- of flopdoos. "Ik kreeg die tip van een andere leerkracht en vind het echt een fantastisch systeem. Het is een manier van evalueren. Ik krijg zo een beter zicht op welke boeken in de smaak vallen en welke niet." Maar het systeem zorgt er ook voor dat er gediscussieerd wordt over de boeken. Wanneer Jesse de dozen leeg maakt,

zegt ze steeds: “Kijk eens welke boeken er hier in de flopdoos zitten!” De kinderen leren vanuit hun leesbeleving op een respectvolle manier te luisteren naar elkaar.

Lezen met je oren

Als boekenjuf werkt Jesse zowel met hele goede lezers als met leerlingen die iets meer problemen hebben. Ze zorgt ervoor dat ook de leerlingen met dyslexie zich kunnen uitleven met verhalen. “Ik heb verschillende luisterboeken aangekocht en vertel die leerlingen dan dat zij mogen lezen met hun oren. Zo waren de klassen een bepaalde periode helemaal in de ban van de boekenreeks ‘Het leven van een loser’. Iedereen las de boeken en praatte erover.

Boekenaandelen

Op het einde van de voorleesweek organiseerde de boekenwerkgroep in samenwerking met de ouderraad en boekhandel Duimelot dit jaar een grote boekenbeurs. Ze haalden daarmee zelfs een record van het aantal verkochte boeken binnen. “De kinderen knutselden zelf affiches en ik gaf alle klassen vooraf een rondleiding. Ze stelden daarna een verlanglijstje op”, vertelt Jesse, “Als ze ’s avonds naar de boekenbeurs kwamen en niet meer wisten welke boeken ze leuk vonden, raadpleegden ze hun lijstje. Maar ook als de ouders alleen kwamen, hadden die zo een idee met welke boeken ze hun kind een plezier konden doen.” De boekenbeurs was een groot succes en viel, niet geheel toevallig, op dezelfde dag als het oudercontact. “Toen de

“ Met de klas analyseer ik het verhaal: de opbouw, de karakters ... en dan gaan we zelf aan de slag met een eigen versie

Er was een jongetje dat, met alle moeite van de wereld, zo’n boek niet gelezen kreeg door zijn dyslexie.

Toen ik hem het luisterboek bezorgde, was hij superblij. Het verhaal boeide hem en hij kon meepraten met zijn klasgenoten.”

kinderen op de boekenbeurs kwamen, vlogen ze op de boeken alsof het snoep was. Zes uur lang bleef er volk toestromen”, herinnert Jesse zich. De ouders konden naast boeken ook aandelen van boeken kopen, zodat die een plaatsje kregen in de klasbibliotheken. Zo kochten ze dan eigenlijk met verschillende ouders samen een boek voor de klas.

Een boekenpodium

Naast haar job als boekenjuf is Jesse ook deeltijds actief bij Theater Spoor 6. Deze theatergroep trekt door Vlaanderen met kindertheatervoorstellingen, mobiele animatie en workshops drama. Die workshops geeft Jesse ook in haar klassen. “De kinderen zijn dol op die dramamomenten en het is weer eens een andere manier om met boeken en verhalen om te gaan. Zo werk ik bijvoorbeeld rond de boeken van ‘Agent en Boef’, waarin een agent elke keer weer achter een boef aangaat. Met de klas analyseer ik het verhaal: de opbouw, de karakters,... en dan gaan we zelf aan de slag met een eigen versie”, vertelt juf Jesse, “Ik breng bakken vol hele oude boeken mee. Daarmee bouwen de kinderen, in dit geval, een gevangenis zodat ze een decor hebben om hun verhaal te brengen. Als je de boeken van ‘Agent en Boef’ maanden later nog eens in de klas legt en ze vliegen daarop én je ziet ze agent en boef spelen op de speelplaats, dan weet je dat het werkt.” Haar hele oude boeken dienden ook al als bouw materiaal voor andere bouwsels. Zo maken de leerlingen en alle anderen die de workshops volgen er regelmatig een podium van.

Dan komen er ook heel wat planken aan te pas. “We bouwden ook al een wc toen we werkten rond een boek waarin vier mensen op toilet hun meest schaamtevolle moment vertelden. En dat speelden wij ook na, maar dan met onze eigen momenten”, lacht Jesse.

Zichzelf overbodig maken

Voorlezen, een aantrekkelijk boekenaanbod, vrij lezen, top- en flopdozen en een boekenbabbel waarin je de kinderen boeken laat bespreken. Boekenjuf Jesse zweert bij deze vijf pijlers om aan leesbevordering te doen. “Dit zijn eigenlijk vijf gemakkelijk te verwezenlijken dingen waar je heel ver mee komt”, vertelt juf Jesse aan iedereen die het horen wil. Haar systeem werkt. Daarom vroegen andere scholen haar ook al om tips.

“Mijn taak als boekenjuf is om mezelf overbodig te maken. Ik wil de leerlingen zo veel mogelijk in een boekenbad brengen zodat ze zelfstandige kritische lezers worden”, besluit Jesse.

Ik zweer bij de 5 pijlers van leesbevordering

Praktisch

Jesse gaat zelf naar de bibliotheek om boeken te halen voor de school, luisterboeken, eigen boekenbeurs organiseren

Anderen

Boekenwerkgroepen in lerarenkorps en ouderraad, samenwerking met boekhandel Duimelot voor boekenbeurs, bibliothecaresse Kris Coenegrachts van de bib van Holsbeek

Stimuleren

Top- en flopdozen, toneel rond verhalen, decors bouwen met boeken, voorlezen, vrij lezen, boekenbabbel

DEBORAH INGELRELST

LEEFTIJD: 33 jaar

SCHOOL: Basisschool Sint-Antonius - Eeklo

FAVORIET KINDERBOEK: Koning van Katoren, Jan Terlouw (1971)

BOEKENVIRUS:

Als kind schreef Deborah graag zelf gedichten. Toen ze tijdens haar opleiding lagere school het gedichtenboekje Een Potje Tijd van Raf Missorten tegen kwam, kreeg ze weer erg veel interesse in kinderroëzie. Ze begon alle jeugddichtbundels te lezen en te verzamelen.

In het zonnetje genieten van een boek

Met plezier en zonder verplichtingen genieten van een boek, dat is het doel dat juf Deborah wil bereiken. Ze toverde een oude verzorgingstafel om tot een boekenkar, die elke week een plaatsje krijgt op de speelplaats. "De kinderen zijn super enthousiast", lacht de juf.

Vier schuiven vol boeken, een parasol en zachte kussens, dat is de boekenkar van juf Deborah. "Eén keer per week rij ik de boekenkar buiten", vertelt ze. "De kinderen mogen dan de hele middagpauze snuisteren tussen de boeken. Ik verplicht niemand, het gaat er vooral om dat ze op een spontane manier met boekjes bezig zijn. Ze praten er met elkaar over, ze ontdekken verschillende boeken en ze lezen elkaar voor, zonder dat iemand hen dat oplegt." De boekenkar is een groot succes, vooral als het goed weer is en de kar buiten kan staan, de parasol opengaat en de kinderen met kussens op de grond kunnen lezen.

GENOMINEERD

Boekenbus op bezoek

Juf Deborah wil de kinderen ook op andere manieren aan het lezen krijgen. Zo werkt ze nauw samen met de openbare bibliotheek. "De boekenbus komt om de drie weken langs", legt ze uit. "Zij leggen alle boeken verspreid over verschillende tafels, zodat de kinderen goed kunnen kiezen." Alle leerlingen van de school hebben een eigen bibkaart. "Dat maakt de drempel om zelf van thuis uit toch naar de bib te gaan veel lager", besluit juf Deborah.

GENOMINEERD

ELLY VAN PRAAGH

LEEFTIJD: 28 jaar

SCHOOL: Basisschool Atheneum Dendermonde

FAVORIET KINDERBOEK: Juffrouw Verdorie,
Patricia David

BOEKENVIRUS:

Elly is al sinds haar acht jaar een vaste klant op de boekenbeurs. De liefde voor boeken zit in de genen, want ook haar mama was een echte boekenfreak.

De bibliotheek: vaste waarde voor meer leesplezier

In het lerarenkorps staat juf Elly bekend als de boekenfreak. De drukte van een boekenbeurs houdt haar niet tegen om er dagen te vertoeven. Ze grasduint er in nieuwe boeken en voedt zich met nieuwe ideeën om haar leespassie te delen met haar klasje van 22. Aan de leescultuur werkt ze door haar bibliotheekbezoek goed voor te bereiden en met de eigen bibkaart probeert ze de thuissituatie ook gunstig te beïnvloeden.

Vrij lezen is erg belangrijk voor juf Elly, daarom last ze tijdens bepaalde lessen speciaal enkele leesmomenten in. "Wanneer leerlingen vroeger klaar zijn met een taak mogen ze altijd lezen, maar op bepaalde tijdstippen geef ik ook de tragere werkers de kans om er een boek bij te nemen", zegt Elly, "Ik lees dan zelf ook altijd. Het is belangrijk om te tonen dat lezen fijn is. Anders lijkt het misschien alsof ze zich stilletjes moeten bezighouden terwijl de juf nog wat dingen in orde brengt. Lezen mag geen opdracht lijken en bovendien vind ik het zelf ook leuk om dan een boek boven te halen."

Eigen bibkaart

Om de drie weken brengt juf Elly met haar klas een bezoekje aan de bibliotheek. De leerlingen mogen daar met een eigen bibkaart twee boeken lenen. "Die eigen kaart moet de leerlingen stimuleren om ook buiten de schooluren een bezoekje te brengen aan de bib. Zo hebben we toch al de drempel weggenomen om zelf nog een kaart te moeten aanvragen. We merken spijtig genoeg dat kinderen thuis bijna geen leescultuur hebben.

De meesten hebben zelfs amper boeken in huis", vertelt juf Elly. Voor ze naar de bib vertrekken, zoeken de leerlingen in de klas al uit welke boeken ze willen lezen. "In de bib zelf is er maar één computer. Om te vermijden dat iedereen daar moet aanschuiven, doen we al research in de klas. Ik probeer hen ook eerder auteurs of boekenreeksen aan te raden in plaats van individuele boeken. Zo kunnen ze gemakkelijker een volgend boek kiezen."

KLAVERTJE VIER

SCHOOL: Leefschool Klavertje Vier - Nevele

POPULAIRSTE KINDERBOEK: Het Leven van een Loser, Jeff Kinney

De kracht van LIST: Lezen IS Tof

Om het LIST-project uit te kunnen voeren, kocht de school splinternieuwe boeken voor de nieuwe schoolbibliotheek.

“De kinderen vinden het veel leuker om in een nieuw boek te kunnen lezen”, legt directrice Katie Bekaert uit. “En het draait juist om het leesplezier. Daarom staan er geen tweedehandsboeken in de bib.” Elke dag lezen alle kinderen een halfuur lang. Ze hebben elk een bakje met vijf boeken die ze zélf mogen kiezen: leesboeken, gedichtenbundels, strips, informatieboeken en tijdschriften, alles mag. “De bedoeling is vooral dat er gelezen wordt”, vertelt de directrice. “Waarom zouden we hen pushen een leesboek vast te nemen als ze liever weetjes lezen uit een informatieboek? Dat is belachelijk. Daarom zijn we ook afgestapt van het AVI-niveau. Nu kiezen ze een boek dat hen interessant en leuk lijkt en moeten ze niet meer dwangmatig rekening houden met hun niveau.”

Boek uitkiezen

De leerkrachten ondersteunen de leerlingen wel bij het lezen en het kiezen van een boek. “Tijdens een kort momentje voordat de kinderen vrij mogen lezen, leren de leerkrachten hen aan waar ze op moet letten als ze een boek kiezen”, legt Bekaert uit. “Ze kijken naar de lettergrootte en lezen de eerste zinnen van het boek, als ze te

veel fouten maken, weten ze dat het te moeilijk is. Het is ook geen enkel probleem als ze een boek wisselen omdat ze het toch niet leuk vinden of het te moeilijk is.”

De leerlingen worden drie keer per jaar getest. De resultaten daarvan moet de school opsturen naar de universiteit in Utrecht, die het hele LIST-project stuurt. De kinderen worden tijdens het LIST-moment in twee groepen gesplitst: de hommellezers en de stille lezers. De hommellezers moeten per twee hardop lezen, de stille lezers lezen in stilte hun eigen boek. De leerkrachten weten op welk niveau de leerlingen ongeveer zitten, maar de leerlingen zelf weten dat niet. Daarmee willen ze de concurrentiestrijd vermijden die er bij de AVI-niveaus sterk te merken was.

GENOMINEERD

DE BOEKENPASSIE VAN LACIE LELIE

Boekenjuf Lacie Lelie uit Basisschool De Regenboog in Erembodegem-Dorp geeft toe dat haar passie voor boeken zo groot is, dat ze geen boekenwinkel voorbij kan lopen zonder een boek te kopen.

Deze passie deelt ze maar al te graag met de kinderen van de school en blijkbaar slaat het nog aan ook. Het middaglezen op maandag en donderdag bij juf Lacie is zelfs zo populair dat ze op school beslisten met inkomasjes te gaan werken die de leerkrachten uitdelen aan de leesgierigen. Voordien konden de kinderen zich zelf op een lijst zetten om te komen lezen, maar vanwege de ruzies omwille van de beperkte plaatsen werd er voor een nieuw systeem geopteerd.

Ook dit systeem lijkt uit zijn voegen te barsten want in De Regenboog lijkt het wel of iedereen wil gaan lezen. Daarom denkt juf Lacie eraan het middaglezen elke dag te laten plaatsvinden.

**CANON
CULTUURCEL**

Geniet samen met je leerlingen van cultuur. Zo ontdekken ze hun sterktes en talenten en leren ze zich uitdrukken in een taal die hen het beste ligt.

Wil je samen met je leerlingen een cultureel project op poten zetten? Heb je een goed idee, maar zoek je nog ondersteuning? Of zoek je gewoon inspiratie om je klas op een originele manier van cultuur te laten proeven? Dan ben je bij **CANON**, de **cultuurcel** van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, aan het juiste adres.

Ontdek op 'Cultuurkuur.be' een heleboel cultuurpartners waarmee je samen projecten kan opstarten. Met inspirerende praktijkvoorbeelden willen we jou als leerkracht een idee geven hoe jij je leerlingen cultuur kan doen beleven.

Als je dat idee hebt, kunnen we via 'dynamoPROJECT' en 'Projectoket' zorgen voor zowel financiële, logistieke als inhoudelijke ondersteuning.

Zoek je het liever buitenshuis? Via 'dynamoOPWEG' en De Lijn reis je met je leerlingen gratis naar tal van Cultuurschakels.

Misschien ontmoeten we je wel op de jaarlijkse Dag van de Cultuureducatie, of op de Cultuurdagen voor de lerarenopleiding of op één van de vele partnerinitiatieven ...

CANON Cultuurcel is tot slot ook je aanspreekpunt voor al je vragen rond mediawijsheid via ons platform 'IngeBEELD', lezen voor onderwijs en onderzoek en beleid rond cultuureducatie. Benieuwd naar hoe we dat invullen? Surf snel naar onze website of stel je vraag op canon@ond.vlaanderen.be

Verras je klas met een cultuurkuur!

www.canoncultuurcel.be

 www.facebook.com/canoncultuurcel
 [@canoncultuurcel](https://twitter.com/canoncultuurcel)

KATLEEN D'HAESE

LEEFTIJD: 45 jaar

SCHOOL: Basisschool De Klijte-Loker-Kemmel

FAVORIET KINDERBOEK: Kikker, Max Velthuis

BOEKENVIRUS:

Als leerling was Katleen vroeger enorm onder de indruk van auteur Julien Van Remoortere. Nadat hij haar klas had bezocht, ging ze meteen al zijn boeken lezen. Ze was vooral fan van schrijvers. In een schriftje pende ze neer welke boeken ze allemaal had gelezen. Ze turfde het aantal keren dat ze een boek las en plakte er artikels bij uit kranten en tijdschriften.

Mama en papa bij de les

Volgens juf Katleen start je de dag best al lezend en hebben leerlingen van alle leeftijden recht op voorleesmomenten. Ouders onderschatten het belang van voorlezen vaak. In het leesproject van juf Katleen keren ouders terug naar de schoolbanken om met hun kinderen te leren lezen. Een goed leesbeleid stippel je ook met hen uit.

Om de twee jaar kunnen de ouders van de leerlingen van het tweede en derde leerjaar zich inschrijven voor het leesproject. Gedurende een achttal avondsessies krijgen ze tips om het leesproces van hun kind te bevorderen. "Iedereen is vrij om in dit project te stappen", legt Katleen uit, "Als er kinderen zijn die meer moeite hebben met het lezen, raden we hun ouders wel aan om eens een les bij te wonen, maar de keuze ligt nog altijd bij hen. Het zijn ook niet steeds de ouders die komen. Zo hadden we vorig jaar bijvoorbeeld ook enkele oma's."

De eerste stap is om de ouder samen met het kind een leesboekje te laten knutselen. Hierin kunnen ze de documentatie van de lessen verzamelen. Alle verschillende aspecten van het leesproces komen aan bod. "We leren hen hoe ze met hun kind moeten lezen.

In het begin is het de bedoeling dat ouder en kind even veel lezen. Het gedeelte van het kind wordt achteraf steeds groter totdat de leerling het hele boek alleen uitleest." Ook complimentjes

geven, wordt aangemoedigd en ze brengen een begeleid bezoek aan de bibliotheek. "Het is fijn om te merken dat ook de ouders hierdoor meer gaan lezen. Ze lenen de boeken die we in de klas behandelen om te ontdekken waarom hun kinderen er zo dol op zijn. Maar we wisselen ook tips uit voor volwassenenboeken. Zo lijken sommige lessen meer op samenkomsten van een boekenclubje", lacht Katleen. Op het einde is er een boekenreceptie. Iedereen krijgt dan een diploma en elk kind krijgt een boek dat specifiek voor hem of haar is uitgekozen.

De burgemeester leest voor

"Het is niet omdat kinderen al in het derde en vierde leerjaar zitten, dat je ze niet meer moet voorlezen. Kinderen van alle leeftijden hebben recht op een voorleesmoment." Tijdens de voorleesweek komt de burgemeester langs om voor te lezen. Ook probeerde juf Katleen Yves Leterme naar de klas te halen om een boek voor te lezen. "Hij kon toen spijtig genoeg niet komen. Hij heeft dan een boek opgestuurd met vooraan een tekstje en handtekening." Voorlezen moet ook niet enkel in de klas gebeuren. Juf Katleen gaat steeds op zoek naar bijzondere locaties om de kinderen op een verhaal te trakteren. Zo haalde de pastoor zijn beste vertelstem al boven om de kinderen in de kerk een verhaal voor te lezen.

GENOMINEERD

Gouden Poëziemedaille & Poëziesterren

Op 21 maart, UNESCO Werelddag van de Poëzie, lanceerden Poëziecentrum en CANON Cultuurcel een nieuw project: de Kinderpoëzieprijs.

De Kinderpoëzieprijs hebben als doel de kinderroëzie in de bloemetjes te zetten. Een vakjury bekroont de beste kinderroëziebundel van de afgelopen 2 jaar met een Gouden Poëziemedaille en een kindjury kent per graad of bouw drie Poëziesterren uit. Daarvoor worden per graad 5 gedichten genomineerd door de vakjury. Die genomineerde gedichten werden eind april 2014 voorgelezen in een aantal klassen van de Boekenjuffen en -meesters. De leerkracht en leerlingen deelden dan samen een Poëziester uit aan het mooiste gedicht.

De winnaars werden bekend gemaakt op woensdag 14 mei 2014 tijdens het feest van de Boekenjuffen -en meesters. De Poëziemedaille ging naar de bundel Ik juich voor jou van Edward van de Vendel. Een gedicht uit de winnende dichtbundel werd verwerkt in een lied, het Poëziemedaillelied en een videoclip (...).

De Poëziester voor de eerste graad ging naar het gedicht "Bakker" uit de bundel Ik weet wat ik worden wil van Erik van Os. Leerlingen uit de tweede graad kozen voor het gedicht "Gele dingendag" uit Waar ik ben van Diet Groothuis. Tot slot won Ted van Lieshout de Poëziester van de derde graad, met "Joris Jan Bas", een gedicht uit de bundel Wij zijn bijzonder. Deze drie gedichten werden vormgegeven op een poster door de jonge illustrator Pieter Van Eenoge verspreid naar alle lagere scholen in Vlaanderen. Posters bijbestellen kan via educatief@poeziecentrum.be. Een extra pakket van drie posters kost € 5.

“Het was heel fijn hieraan deel te nemen. Ik hoop dat dit ook volgend jaar zal georganiseerd worden.”

G.V.B. DriekoningenTorhout

“De leerlingen hebben genoten van dit initiatief.”

Sint-Jozefschool basisonderwijs Mere

“Een zeer fijn, talig project!

Zeker voor herhaling vatbaar.”

GBS Denderleeuw Mere

“Onze leerlingen waren enorm enthousiast en kijken uit naar het verdere verloop.”

VGB Sint-Gorik, Haaltert

“Wij waren superenthousiast over dit project en zijn graag kandidaat om dit nog eens te doen.

Dank voor de fijne, mooie en inspirerende gedichten!”

Sint-Janschool Leuven

“Zowel de leerlingen als de leerkrachten hebben er ten volle van genoten.”

KBO De Horizon Oudenaarde

CULTUUR
doet je groeien

dynamo3
cultuur in elke klas

Zin om cultuureducatief aan de slag te gaan met jouw leerlingen? Vraag tijdig een dynamo3-subsidie van max 1500 euro aan voor een samenwerking met een externe partner.

Vanaf schooljaar 2014 - 2015 **nieuwe indiendata** voor de dynamo3-subsidie

Van 3 indiendata gaan we naar 2:

- indienen **voor 15 november '14** voor projecten vanaf 1 februari '15 tot en met 30 juni '15
- indienen **voor 15 mei '15** voor projecten vanaf 1 september '15 tot en met 31 jan '16

Elke school mag een nieuwe aanvraag indienen voor 15 november 2014. Ook scholen die een goedgekeurde subsidie hebben ontvangen tijdens eerdere juryrondes in 2014.

ANN DE SPIEGELEER

LEEFTIJD: 42 jaar

TAAK: Juf tweede kleuterklas en boekenjuf kleuterschool

SCHOOL: Centrumschool De Knipoog - Tollembeek

FAVORIET KINDERBOEK: Het Boekenliefje,
Helen Docherty (2013)

BOEKENVIRUS:

De ouders van Ann lazen haar vroeger veel voor, haar mama was zelf ook een juf met een liefde voor boeken. Maar de echte boekenkriebel kreeg Ann pas tijdens haar opleiding kleuteronderwijs, waar ze terug in contact kwam met kinderboeken.

KLEUTERS IN EEN PRENTENBOEKENKLAS

Wanneer we de klas van juf Ann binnenstappen, valt een grote tafel met knuffeldiertjes in het midden van de klas meteen op. “Dat zijn diertjes uit boeken die we al behandeld hebben”, vertelt juf Ann. “We leerden over de winter en dat sommige dieren een winterslaap houden en toen hebben we gekeken welke boekfiguren dat ook doen. We knutselden een boom en een holletje in elkaar, zodat ze daarin rustig kunnen slapen.” De tafel met de diertjes is lang niet het enige wat zo opvalt in deze klas. Alles staat in het teken van boeken.

LAUREAAT

Platvoetje

In de tweede kleuterklas werkt juf Ann elke week rond een nieuw thema. Ze koppelt dat thema altijd aan één of meer boeken waarrond ze kan werken. Bij de start van het schooljaar vertelt ze over het heksje Platvoetje, van het gelijknamige boek. “De kleuters waren gek op haar, waardoor ze onze klasfiguur werd”, vertelt juf Ann. “Nu denken de kinderen dat Platvoetje in elk boekje gaat opduiken. Zo las ik enkele weken geleden voor uit het boek Het Boekenliefje. Daarin verdwijnen boeken op mysterieuze wijze. ‘Dat zal Platvoetje wel gedaan hebben’, zei één van de kleuters.”

Vertel tafels

Om het centrale boek voor te stellen aan de kinderen, maakt juf Ann de hele setting uit het boek na op een vertel tafel. Met popjes vertelt ze het verhaal op de tafel voor de kinderen. Daarnaast voorziet ze ook een kleinere vertel tafel, waarop ze het decor nog eens in het klein nabouwt. “De kinderen mogen daarop het verhaal zelf naspelen met kleine vingerpopjes die op de figuren uit het boek lijken”, zegt juf Ann. “Ik hoop dat ik in onze nieuwbouw nog meer plaats heb voor de vertel tafels. Dan kan ik een hele hoek aan de tafels besteden. Nu staan ze gedeeltelijk in de zithoek.”

Ook de poppenhoek van juf Ann staat helemaal in het teken van het themaboek. “Deze week werkten we rond het boek Kikker in de kou van Max Velthuijs”, vertelt juf Ann. “De poppenhoek werd het huis van Kikker, de ruimte erbuiten een sneeuwlandschap met een wit zeil en watten als sneeuw. Thuis heb ik een hele hoop verkleedkleden liggen, die ik ooit zelf gemaakt of gekocht heb. Een deel daarvan neem ik mee naar de klas zodat de kleuters zich kunnen verkleeden

vriendinnetje van Kikker in Kikker is verliefd, aan het tekenen.

Lezen en spelen met mama en papa

In de zithoek staan enkele vertelbakken waarmee de kleuters mogen spelen. Daarin stak juf Ann boekjes die over hetzelfde thema gaan, samen met spelletjes en figuurtjes die bij de

“ De poppenhoek staat helemaal in het teken van het prentenboek. De kleuters kunnen zich verkleeden in de boekfiguren en spelen zelf het verhaal na.

in de figuren uit het boek en het verhaal zelf na kunnen spelen.” De keuzeactiviteiten hebben

verhalen en het thema horen. Daarmee vult ze ook de verteltasjes die de kleuters mee naar huis mogen nemen. “Elke kleuter krijgt verschillende

altijd een link met het boek. De klas hangt vol met knutselwerkjes over kikker. “Ze moesten al een nieuwe broek knutselen voor Kikker, een huisje voor hem maken en Kikker zelf

keren op een jaar een verteltas mee”, legt juf Ann uit. “Die mogen ze dan enkele dagen thuis

“ Op de kleine vertelafel mogen de kleuters zelf het verhaal naspelen met kleine vingerpopjes.

tekenen.” Ook vrije opdrachten staan in het teken van het verhaal. Juf Ann plastificeerde enkele A3-bladen met boekfiguren op. Deze week zijn er zo bladen van Kikker waarbij de kleuters een sneeuwtafereel moeten maken met plasticine. Enkele andere kinderen zijn Eend, het

houden zodat ze samen met de ouders kunnen ontdekken wat er in de tas zit en samen kunnen lezen en spelen.”

Soms kondigt zo’n tasje het volgende thema aan, aan de hand van boekjes en spelletjes. Soms gaat

het over het huidige thema in de klas. Met de verteltas stimuleert de boekenjuf haar kleuters om, samen met hun ouders, iets wat ze niet zo goed kunnen thuis in te oefenen op een leuke manier. "Als ik merk dat een kindje niet zo goed kan tellen, steek ik bijvoorbeeld een telpelletje in de verteltas. Een andere kleuter is dan misschien weer erg nieuwsgierig, daarvoor heb ik dan extra weetjes weggestopt." Juf Ann geeft ook elke week leestips met de kleuters mee naar huis, zodat de ouders daarmee naar de bibliotheek kunnen trekken. En elke woensdag komen er mama's, papa's en grootouders bij de kleuters voorlezen in kleine groepjes.

Lezingen en boekentrolleys in de bib

Ook in de bibliotheek worden er voorleesnamiddagen georganiseerd. Elke zaterdag lezen de medewerkers er voor, telkens voor een andere leeftijdsgroep. Juf Ann is er zelf reservelezer. Tijdens de voorleesweek wordt er de hele week voorgelezen voor schoolkinderen. In de jeugdboekenweek trekken alle klassen naar de bibliotheek om er rond boeken te werken. Leerkrachten kunnen ook in de bib terecht voor boekentrolleys. De bib stelt dan samen met de juf een trolley samen met boeken rond één bepaald thema. Die kunnen ze dan reserveren en een maand lang uitlenen om in de klas te gebruiken.

Juf Ann maakt veel gebruik van die boekentrolleys. Naast de boeken van de bibliotheek, brengt ze ook haar eigen boeken mee naar de klas. Daardoor kan ze een gevarieerd aanbod aanbieden aan haar kleuters, die al goed weten wat ze willen. "Ik heb ondertussen al een soort van catalogus gemaakt voor de leeshoek.", zegt juf Ann. "Sommige kleuters wilden graag terug in een boekje lezen dat er al had in gestaan, maar ik snapte niet altijd welk boekje ze bedoelden als ze het probeerden uit te leggen. In de catalogus, die steeds groter wordt, kunnen ze nu aanduiden welk boekje ze graag terug in het leeshoekje willen zien."

Hele school boekengezind

Ook de collega's van juf Ann zijn helemaal mee met het boekenverhaal. "We hebben op school een werkgroep die instaat voor leesbevordering", legt ze uit. "We steken de koppen steeds bij elkaar om evenementen als de jeugdboekenweek en gedichtendag helemaal in te kleden. We reiken onze collega's dan materiaal aan dat ze in de klas kunnen gebruiken." Er is een sterke wisselwerking tussen de leerkrachten. Ideeën worden vlijtig uitgewisseld. "Als boekenjuf van de kleuterschool geef ik vooral lees- en boekentips aan mijn collega's en ideetjes om boeken te integreren in de klas."

OOK DE BOEKHANDEL ALS PARTNER IN LEESPLEZIER

Juf Lut Jonckheere vond twintig jaar de perfecte boekhandel om mee samen te werken: Boekhandel Duimelot in Leuven. Els Meulemans werkt in de winkel en is haar partner-in-crime. "We kennen elkaar na al die jaren zo goed, dat we weten wat we voor elkaar kunnen betekenen", vertelt Jonckheere.

"Ik kwam vroeger met mijn eigen kinderen elke zaterdag naar deze boekhandel", blikt Jonckheere terug. "Dat was onze daguitstap. En nu kom ik nog steeds." Boekhandel Duimelot specialiseert zich specifiek in kinder- en jeugdboeken. Je vindt er voelboekjes voor peuters over prenten- en leesboeken voor kleuters en kinderen van de lagere school tot griezelverhalen voor leerlingen uit het middelbaar.

Wisselwerking

"Wij beslissen zélf welke boeken we inkopen", legt Els Meulemans uit. "Daardoor kan ik wel eens inspelen op de wensen van juf Lut. Als ze me vertelt over de thema's die in de klas aan bod komen, dan ga ik op zoek naar boeken die daarbij aansluiten. Daarnaast bieden wij boeken aan die handelen over speciale situaties, bijvoorbeeld een overlijden of een scheiding, die je niet makkelijk terugvindt in andere boekhandels. Die kunnen de leerkrachten goed gebruiken als er zo'n situatie zich voordoet op school." Lut Jonckheere verzorgt dan weer boekenavonden in de boekhandel. Tijdens de jeugdboekenweek schrijven verschillende leerkrachten zich in om naar de expertise van juf Lut te luisteren. "Ik bereid dan een hele map voor die ze die avond krijgen en vertel over boeken die interessant zijn om in de klas te gebruiken", vertelt Jonckheere. "Die boeken kunnen ze ook meteen aankopen in de winkel als ze dat willen."

Een boek is een cadeau

Ookscholenzijner geïnteresseerd in een samenwerking met Duimelot. Zo houdt de school van Lut Jonckheere een boekenmarkt waar ouders een boek kunnen sponsoren. "Ze kopen het boek voor de school, maar hun naam wordt er in geschreven", legt Jonckheere het concept uit.

Als een kind jarig is, deelt het dikwijls een klein cadeautje of een stuk taart uit aan zijn medeleerlingen. "Steeds meer leerkrachten opteren ervoor om in plaats hiervan een boek voor de klas aan te kopen", zegt Meulemans. "De leerkracht legt bij ons dan vooraf een lijstje met boeken waaruit ze kunnen kiezen. Op die manier worden er geen nutteloze prulletjes uitgedeeld of ongezonde snoepjes."

Vraag en aanbod

De boekhandel blijft natuurlijk een winkel waar verdiend moet worden. "We moeten natuurlijk verkopen, we zijn geen bibliotheek die boeken kan uitlenen. Dat zou praktisch onmogelijk zijn", zegt Meulemans. "Maar we doen er alles aan om de samenwerking met leerkrachten zo vlot te doen verlopen. Als er een thema niet aan bod komt in ons aanbod, gaan wij op zoek bij uitgevers. Daar worden wij ook beter van, want het aanbod is aangepast aan de noden en wensen van de leerkrachten en kinderen."

Hoe laat je leerlingen een boek evalueren? Een boekbespreking voor de klas of een uitgebreid verslag? In een klas van het vijfde leerjaar in Vrije Basisschool De Ark probeerde boekenjuf Sara Desteghe de leeskaarten van CANON Cultuurcel uit. “De kinderen die graag lezen, waren meteen enthousiast, maar na een trimester bleek dat tachtig procent van de leerlingen aangaf meer te lezen”, vertelt Sara enthousiast.

Via de leeskaarten kunnen leerlingen verschillende soorten boeken evalueren. Door smileys te omcirkelen en tekeningen te maken, geven ze op een eenvoudige manier weer wat ze van het boek vonden. Bovendien bestaan de kaarten uit twee delen. Het tweede gedeelte kunnen ze afknippen en aan een klasgenootje geven om het boek aan te raden.

Juf Sara is dagelijks met de kaarten in de weer. Elke dag lezen de leerlingen zo’n tien minuten in de klas. Als ze een boek uit hebben, vullen ze een leeskaart in, maar ze mogen ook kaarten invullen over boeken die ze thuis uitlezen. “We hebben de verschillende leeskaarten doorheen het schooljaar stap voor stap aangebracht. We zijn gestart met die van de leesboeken en achteraf volgden die van strips, prentenboeken, info- en doeboeken en kranten en tijdschriften”,

legt Sara uit, “Het was leuk om te zien dat de kinderen leerden dat prentenboeken niet enkel voor kleuters zijn. Ze vinden ze nu ook niet minderwaardig aan leesboeken.”

Positieve evaluatie

“De kinderen die graag lezen, waren meteen heel enthousiast over de leeskaarten, in tegenstelling tot de minder gemotiveerde lezers”, zegt Sara. Na een trimester volgde er een evaluatie. Hieruit bleek dat tachtig procent van de kinderen aangaf meer te lezen dankzij de leeskaarten.

“Enerzijds vinden ze het leuk om de kaarten in te vullen, anderzijds zijn ze ook heel gemotiveerd als een andere leerling hen een kaartje geeft om een boek aan te raden. Het maakt ook niet uit welk soort boek ze lezen en dat neemt voor een aantal kinderen de druk weg. Ze moeten geen leesboek lezen... een strip, prentenboek of informatieboek is even goed.”

Sara zat ook samen met de andere leerkrachten van het vijfde leerjaar. “Mijn collega’s waren zo enthousiast over het succesverhaal in de ‘try-out’-klas, dat ze onmiddellijk mee op de kar sprongen. Vanaf volgend schooljaar gaan we de kaarten gebruiken in alle klassen van het vijfde leerjaar”, besluit Sara.

Wil jij je kinderen functioneel leesvaardig maken?

Investeer dan in leesplezier want kinderen die graag lezen, lezen meer en worden betere lezers. Uitstekend leesonderwijs vraagt een hoge betrokkenheid van de leerkracht én het kind bij het leesproces.

Jij vindt in deze brochure 7 leeskaartjes om de boekensmaak van jouw klas in beeld te brengen. Experimenteer een jaar met de leeskaartjes en observeer de effecten in jouw klas!

Hoe kan je werken?

- ✔ Laat de kinderen kiezen wat ze willen lezen uit een ruim gevarieerd boekenaanbod.
- ✔ Na het lezen vult het kind een leeskaart in en MAG het kind het boek aanraden aan een klasgenoot, vriend(in), ouder(s), leerkracht
- ✔ Het kind knipt de kaart in twee en geeft de helft aan de juiste persoon.
- ✔ De ontvanger van het kaartje MAG het boek lezen en bewaart de kaart.
- ✔ De kinderen verzamelen hun kaartjes en de leerkracht maakt tijd voor leesbevorderende boekenpraatjes!

Stimuleer leesplezier!

Tips voor leeszwakke en/of weinig gemotiveerde lezers:

- ✔ Boeken geselecteerd met de vijfvingertest hebben het meeste kans op een succeservaring omdat ze een faalervaring voorkomen en autonomie geven aan het kind.
- ✔ Dagelijks lezen heeft meer effect dan af en toe vrij lezen. Voorzie elke dag 15 min. leestijd in je klas.
- ✔ 's Ochtends leestijd geven, kan niet meer afgenomen worden.
- ✔ Na de speeltijd vrij lezen, brengt in een klas waar veel ruzie wordt gemaakt RUST.
- ✔ Geef kinderen de kans om te praten over hun boek. Enthousiasme en passie werken aanstekelijk.
- ✔ Een kind mag stoppen in een boek.
- ✔ Lees voor uit gemakkelijke en dunne boeken en stop op een spannend moment.
- ✔ Geef vervolgens het boek aan een kind om verder te lezen.
- ✔ Motiveer elk kind tot lezen en blijf zoeken naar het juiste leesmateriaal tot een kind leest.
- ✔ Gebruik de kaarten voor een individueel kindgesprek en/ of een klasgesprek.
- ✔ Bespreek na enkele kaarten welk genre hen zelf of de klas heeft aangesproken zodat ze zichzelf ook eens uitdagen in een ander genre.
- ✔ Daag kinderen uit om nieuwe genres te lezen. Doe aan boekpromotie!

Geef het goede voorbeeld en lees zelf ook!

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

Klas:

Leesboek

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

CANON
CULTUURDEEL

Leeservaring **Leesboek**

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

Doeboek

Leeskaart

Strip

Leeskaart

Zin om te lezen?

Titel:

Doeboek
Leeskaart

Auteur:

Een aanrader voor

Naam:

Geniet!
Zet hier je handtekening

Klas:

Leeservaring **Doeboek**

Titel:

Teken, noteer, of ...

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Zin om te lezen?

Titel:

Strip
Leeskaart

Auteur:

Een aanrader voor

Naam:

Geniet!
Zet hier je handtekening

Klas:

Leeservaring **Strip**

Titel:

Teken, noteer, of ...

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

Gedichtenbundel

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

CANON
CULTUURGEL

Leeservaring **Gedichtenbundel**

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

Prentenboek

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

CANON
CULTUURGEL

Leeservaring **Prentenboek**

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

Prentenboek Leeskaart

Gedichten- bundel Leeskaart

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

Tijdschrift/krant

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

CANON
CULTUURGEEL

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

Informatief boek

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

CANON
CULTUURGEEL

Leeservaring Tijdschrift/krant

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Leeservaring Informatief boek

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

Teken, noteer, of ...

**Informatief
Boek**
Leeskaart

**Tijdschrift/
Krant**
Leeskaart

KRIS BRIGITTA

LEEFTIJD: 55 jaar

SCHOOL: Heilig Hartcollege Basisschool in Wezembeek-Oppem

FAVORIET KINDERBOEK: Kleine Ezel, Rindert Kromhout en Annemarie Van Haeringen

BOEKENVIRUS:

Kris heeft gewoon altijd graag gelezen en vooral graag voorgelezen. Dat laatste is nog meer gegroeid toen ze mama werd en haar eigen kinderen verhaaltjes kon vertellen.

GENOMINEERD

Leesplezier op wiertjes

Kris Brigitta is dol op boeken. Ze spendeert haar donderdagavonden in de plaatselijke bibliotheek en leende er vorig jaar maar liefst 1300 boeken uit. Met haar boekenkoffer trekt ze van klas tot klas om de kinderen op enkele mooie verhalen te trakteren.

Als ze de wiertjes van de koffer in de gang horen, weten de leerlingen in Wezembeek-Oppem hoe laat het is: Juf Kris is in aantocht met haar boekenkoffer. De grote valies met gekleurde bollen op wiertjes is dringend aan vervanging toe, want hij heeft al heel wat afgezien. Juf Kris rijdt er elke week mee rond tussen dertien klasjes in de kleuterschool en lagere school om daar een uurtje rond boeken te werken.

Elk boekenuurtje bevat een voorleesmoment en enkele opdrachten rond het verhaal. "In de koffer stop ik altijd boeken die passen binnen de thema's waarrond de juffen en meesters op dat moment werken.

Soms laat ik dan ook eens een boekje achter in de klassen zodat de juf daarmee aan de slag kan", legt Kris uit.

Overal boeken

Aan boeken is er geen tekort bij Kris op school. In allerhande ruimtes vind je wachtmandjes. "Ik probeer te zorgen dat de kinderen altijd en overal kunnen lezen. Daarom heb ik wachtmandjes samengesteld. Hierin steekt een verzameling boekjes die de leerlingen kunnen lezen als ze gedaan hebben met eten, als het geen mooi weer is om buiten te spelen of als ze gewoon moeten wachten. De mandjes bevinden zich dus in de eetzaal, gangen, klassen en ook in de toiletten", vertelt Kris.

Nog meer boeken zijn er te vinden aan de vertelkapstok. Deze kapstok waaraan allerhande rugzakjes met boeken bengelen, bevindt zich in de eetzaal van de tweede en derde kleuterklas. "Elke week kunnen er twaalf kinderen een rugzakje mee naar huis nemen. Naast een boek bevat de rugzak ook enkele ideeën om rond het boek te werken. Dit kan gaan van knutseltips tot 'maak eens een wandeling net zoals het personage uit het boek'", zegt Kris. Voor de jarigen uit de eerste kleuterklas is er een gelijkaardig koffertje dat extraatjes bevat zoals vlaggetjes, spelletjes, een bakboek voor mama en cd's met verjaardagsliedjes.

SLOTFEEST 14 MEI, CC DEURNE

“Alle kindjes van de kleuterklas van juf Ann De Spiegeleer kwamen hun juf toejuichen. Ze huurden speciaal een bus om met zijn allen vanuit Tollembeek op het feest te geraken. “We stonden even vast in de file, maar gelukkig waren we op tijd. Dit wilden we echt niet missen.”

“Winnares Jesse Van de Kerckhove wist al heel snel dat ze boekenjuf wilde worden. “Dat ik elke dag met boeken mag werken, is al een droom. Dat ik nu ook de titel krijg van beste boekenjuf 2014 is écht geweldig. Ik hoop dat ik dit nog heel lang mag doen.”

DE BOEKENKARAVAN

De Boekenkaravaan op bezoek in de taalklas van juf Rita

Sinds kort gepensioneerde zorgjuf Rita, startte in kleuterschool De Ark in Wilrijk met een heuse taalklas, waar zowel kinderen als ouders wekelijks ondergedompeld worden in een leuk en leerrijk taalbad.

Juf Rita vertelt

De persoonlijke contacten met de ouders, en hun aanwezigheid in de klas, vindt juf Rita erg belangrijk. "Wanneer ik voorlees, kunnen de ouders zien hoe ik dat doe, en merken ze dat dit helemaal niet zo moeilijk is. Ik moedig hen aan om het thuis ook eens zelf te proberen. Iedereen kan immers vertellen bij prenten in boeken. Bovendien leren ook zij van het voorlezen, want veel ouders spreken nog niet zo goed Nederlands. Zo maak ik regelmatig ook woordenlijstjes voor hen bijvoorbeeld. De ouders zijn hier erg dankbaar voor, en vragen zelf regelmatig of ik hen nog meer kan bijleren."

Sinds enkele jaren werkt juf Rita ook samen met de Boekenkaravaan, een project van Leesweb vzw. "Ik moedig de ouders van de taalzwakke kinderen zeker aan om in te schrijven voor de Boekenkaravaan. Zij kunnen dan een tiental keer een vrijwillige voorlezer bij hen thuis over de vloer krijgen, die verhaaltjes voorleest aan de kinderen.

De Boekenkaravaan plant met alle deelnemende gezinnen bovendien ook een uitstap naar de plaatselijke bibliotheek, waardoor de drempel een stuk lager wordt voor de gezinnen om later terug te gaan.

Meer info over de Boekenkaravaan kan je terug vinden op www.boekenkaravaan.be

“De klas van meester Hannes Van Wynendaele kwam met veel plezier uit het verre Gent om luidkeels voor hem te supporteren. "Het is jammer dat hij niet gewonnen heeft, maar voor ons blijft hij de allerbeste boekenmeester! Door meester Hannes lezen wij allemaal super graag!"

Met dank aan CC Deurne

“Edward van de Vendel won dezelfde dag de Gouden Poëziemeditaille. Hij las speciaal voor juf Jesse een splinternieuw gedicht voor. "Wow, dat ik naast dé Edward van de Vendel mag zitten, is geweldig", zei juf Jesse enthousiast.

GENOMINEERD

LINDA BOERJAN

LEEFTIJD: 45 jaar

SCHOOL: Stedelijke Basisschool Ter Poorten, Lissewege

FAVORIET KINDERBOEK: Boekjes van Anna, Kathleen Amant

BOEKENVIRUS:

De ouders van Linda lazen haar van kleins af aan veel voor. Maar de echte boekenkriebel kreeg ze tijdens haar opleiding kleuteronderwijs, waar ze terug in contact kwam met kinderboeken en er meteen verliefd op werd.

Prentenboeken, leesboeken, informatieve boeken, sprookjesboeken, strips, het leeshuisje heeft het allemaal. Elke middag mogen er vier kleuters en vier leerlingen van de lagere school na het eten in het leeshuisje komen lezen. De juf houdt een lijst bij, zodat iedereen evenveel kansen krijgt. Soms lezen de oudere leerlingen voor aan de kleuters, soms zit ieder voor zich achter een boekenkافت verdoken.

“Kinderen komen thuis nog maar weinig in contact met boeken, daarom vond ik het ook zo belangrijk om met het leeshuisje te starten”, legt juf Linda uit. “Alle collega’s stonden meteen achter dat plan en zo geschiedde.”

Om de kinderen nog meer kansen te geven om het echte leesplezier te vinden, gaat de hele school driewekelijks naar de plaatselijke bibliotheek, zowel de kleuters als de kinderen van de lagere school. “De bibliothecaresse leest bij elk bezoek een verhaaltje voor. Daarna mogen ze elk een boek kiezen dat we uitlenen met de schoolkaart. We stimuleren de ouders ook om van thuis uit naar de bib te gaan.”

Snoezelen in het leeshuisje

Drie jaar geleden vond juf Linda Boerjan dat er echt nood was aan een leesplek voor de kinderen. Samen met een collega nam ze het duffe kopieerlokaaltje onder handen en vormde het om tot een fris, gezellig leeshuisje waar de kinderen 's middags kunnen vertoeven.

Kleine gebaren en acties met grote effecten

Bram Tollenaere werkte vijf jaar bij LOCUS, het steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen en staat nu sinds twee jaar in de Stedelijke Basisschool Spoele in Lokeren. Hij geeft je vijf tips om het leesplezier in jouw klas te bevorderen.

1 Het zijn vaak de kleine gebaren in de dagelijkse werking die de leesmicrobe overbrengen. Begin dus de dag met een voorleesmoment, vertel over een leuk boek dat je zelf gelezen hebt of laat de leerlingen zelf aan het woord over hun leeservaring. Wanneer je met veel goesting over een boek of gedicht vertelt, kan het al veel leerlingen inspireren om zelf naar een boek te grijpen.

2 Beperk je niet enkel tot de taallessen om een boek te gebruiken. Een WO-thema en zelfs een rekenonderwerp kan de perfecte aanleiding voor een verhaal zijn. Op zo'n momenten wordt het zelfs nog relevanter om verhalen te gebruiken. Zo had ik in mijn klas een moeilijke lezer die opeens een heel boek verslond omdat het thema in de klas hem zo aansprak. Daarvoor zou hij nooit naar het boek gegrepen hebben.

3 De Voorleesweek of de Jeugdboekenweek... de campagnes van Stichting Lezen helpen je om lezen in de kijker te zetten. De thema's zijn al sterk uitgewerkt...je moet er enkel nog gebruik van maken. Voor gedichtendag pikten een collega en ik een heel eenvoudig idee op om alle collega's rond poëzie te laten werken. Gedichtendag werd gedichtenweek en in elke klas werd er dagelijks een gedicht voorgelezen. Op het einde van de week koos elke klas zijn favoriete gedicht. De leerlingen lazen hun klasgedicht dan nog eens voor in de andere klassen.

4 Zoek bondgenoten om je leesproject te steunen. Je kan dit niet in je eentje, je hebt een team nodig. Geef andere collega's de kans om er op hun eigen manier iets mee te doen, want het mag geen last worden. Zoek steun bij de ouderraad en de directie en ga ook extern op zoek naar mensen die willen helpen. Zo kan een boekhandel interessant zijn als je een boekenbeurs wil organiseren. De bibliothecaris kan dan weer tips geven over leuke boeken en weet wel raad over welke auteurs uit te nodigen voor een toffe lezing.

5 Informeer eens bij je bibliotheek wat de mogelijkheden zijn. Als juf of meester krijg je meestal de mogelijkheid grotere aantallen uit te lenen voor een langere termijn. Zij hebben een hele collectie die je nooit in de klas bijeen kan krijgen. Ik vind het belangrijk om veel variatie te hebben in de verhalen die je aanbiedt in de klas: prentenboeken, bekroonde werken, muziekverhalen, ... Bibliotheken proberen veel meer te zijn dan de plek waar je boeken kan uitlenen, maak er dus gebruik van.

CAMPING LEESWEIDE

KARINE VAN ACKER

LEEFTIJD: 50 jaar

SCHOOL: Meervoudige intelligentieschool De Letterdoos (Oostakker)

FAVORIET KINDERBOEK: De Fantastische Vliegende Boeken van Marius Mindermeer, William Joyce

BOEKENVIRUS:

Karine las vroeger eigenlijk helemaal niet graag. Ze was geen lezer, maar een doener. Pas toen ze als scoutsleidster in dierenencyclopedieën begon te neuzen, ontdekte ze boeken.

Chatten over boeken

Achter een sterk lerarenteam, staat vaak een sterke directeur. In De Letterdoos in Oostakker staat Karine Van Acker aan het roer. Al negen jaar leidt ze een school die veel aandacht schenkt aan boeken en verhalen. En dat voor een directeur die vroeger eigenlijk zélf niet graag las.

Karine heeft de school de laatste jaren in heel wat interessante projecten laten meestappen. Zo zijn de leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar al enkele jaren een soort van testpubliek voor de nieuwe boeken van uitgeverij Chicken House. "Dankzij de opa van een leerling zijn we kunnen starten met dit project. De leerlingen krijgen gratis boeken van die uitgeverij en in ruil

moeten ze feedback geven op de boeken en hun ouders betrekken in dit evaluatieproces. Vooral die samenwerking met de ouders was belangrijk voor de initiatiefnemers", vertelt Karine die zelf ook al verschillende boeken van Chicken House verslond.

De leerlingen van het derde en vierde leerjaar doen dan weer mee aan de boekenchat. "Samen met zeven andere scholen maken wij deel uit van dit project. De kinderen moeten boeken lezen en chatten daar nadien over met leerlingen uit die andere scholen. Ze komen ook drie keer echt samen en dan doen ze extra activiteiten rond een boek, zoals een toneeltje spelen", vertelt Karine, "De boekenchat is een eenmalig project, tenzij we na dit jaar andere scholen kunnen overtuigen om verder te doen."

GENOMINEERD

*"Vermageringskuur? Bwaa.
Ontwenningkuur? Pffff.
Stresskuur? No way.
Cultuurkuur ... yes!"*

Peter Marnef
Sint-Lievenscollege, Antwerpen

CULTUURKUUR.BE
daar vinden cultuur en school elkaar

Ben je nog op zoek naar een cultuureducatieve partner voor je dynamoproject? Kijk dan snel op [Cultuurkuur.be](https://cultuurkuur.be), het platform waar scholen en cultuureducatieve organisatoren elkaar rechtstreeks kunnen contacteren. Organisatoren publiceren hun scholenaanbod en bereiken meteen de juiste doelgroep. Scholen contacteren organisatoren en gaan met hen aan de slag. Bijkomend wordt er actief gepolst naar de mening van leerkrachten zodat collega's interessante dingen ontdekken.

Een initiatief van CANON Cultuurcel en CultuurNet Vlaanderen.

HANNES VAN WYNENDAELE

LEEFTIJD: 26 jaar

SCHOOL: Freinetschool De Harp - Gent

FAVORIET KINDERBOEK: Het Boekenliefje,
Helen Docherty (2013)

BOEKENVIRUS:

In de lagere school had Hannes een hekel aan lezen. Hij heeft dyslexie en moest steeds hetzelfde 'speciale' boekje lezen waardoor hij zich minderwaardig voelde. In het middelbaar ging hij in boeken op zoek naar inspiratie voor het schrijven van eigen verhalen. Op de universiteit werd hij geconfronteerd met echte literatuur en werd er meteen verliefd op.

BOEKEN ALS INSPIRATIE VOOR **EIGEN VERHALEN**

Meester Hannes Van Wynendaele stond nog maar juist in Freinetschool de Harp in Gent, of hij zorgde ervoor dat zijn klas een eigen klasbibliotheek kreeg. De leerlingen van zijn klas zijn ondertussen stuk voor stuk verhalenfreaks geworden die boeken verslinden én zelf verhalen schrijven.

LAUREAAT

Elke vrijdag neemt meester Hannes de klas van juf Veerle over en daar kijken de leerlingen echt naar uit. Geen leerling die zijn voorleesmoment in het begin van de dag wilt missen. In een gezellig kringmoment stellen de kinderen hun werkjes van de voorbije week aan elkaar voor.

"De leerlingen mogen een zelf geschreven verhaal voorbrengen", vertelt meester Hannes. "Ik geef hen dan feedback op hun eigen verhaal: wat goed is en waar ze iets meer op moeten letten.

Klasgenoten doen dat overigens ook: ze weten heel goed hoeveel kritiek iemand kan verdragen en beginnen altijd met een complimentje."

Elkaar warm maken voor een boek

De leerlingen van het derde en vierde leerjaar, die samen in een graadsklas zitten, vertellen elkaar over hun leesbeleving. "Nadat ze een boek gelezen hebben, schrijven ze kort waar ze het boek vonden, waarom ze het gekozen hebben en waar het over gaat", legt meester Hannes uit. "Ze quoteren het boek op vijf sterren en maken een tekening die bij het verhaal past."

"Een boek krijgt hier al snel vijf sterren en andere kinderen gaan al snel nieuwsgierig zélf naar het boek op zoek. Tijdens een boekgesprek leer ik hen niet alles te verklappen. Vanuit hun enthousiasme vertellen ze wel eens teveel informatie aan de mogelijke volgende lezers. De verrassing mag je niet zomaar prijsgeven."

Boekenzoeker

Het is duidelijk, de leerlingen van meester Hannes' klas lezen veel. De begeleiding van de meester bij het kiezen van het juiste boek zit daar zeker voor iets tussen. "In het begin van het schooljaar bekijk ik samen met hen hoe je een boek kan kiezen", vertelt meester Hannes. "We zetten ook meteen de theorie om in de praktijken zoeken samen naar een passend boek. Daarvoor gebruik ik de website van boekenzoeker, waar de kinderen leestips krijgen. Ik leer hen ook de vijfvingertest aan, zodat ze zélf aan de hand van deze makkelijke methode kunnen testen of een boek te moeilijk is of niet. Ik heb een afkeer van de AVI-niveaus, die belemmeren de leerlingen in het leesplezier. Geloof me: ik ben een ervaringsdeskundige."

Soms nemen ze ook boeken van thuis mee die ze per se willen aanraden aan hun klasgenoten. Dat boek staat dan even mee in de klasbibliotheek en zo kunnen andere kinderen het ook eens lezen."

Wie kiest het klasboek?

In het begin van het schooljaar koos Hannes nog zelf het klasboek, waaruit hij 's morgens een stuk voorleest. Maar geleidelijk aan weten de leerlingen zelf welke boeken geschikt zijn als klasboek en mogen ze zélf voorstellen doen.

"Ze gaan dan helemaal in dat onderwerp op", zegt meester Hannes. "Een paar weken geleden was Dummie de mummy het klasboek. Daaruit ontstond het project Egypte. Het thema inspireerde hen in zelfgeschreven verhalen over

Met mijn eigen dyslexie botste ik zelf tegen de AVI-dril aan."

De boeken in de klas van meester Hannes zijn deels van hemzelf, deels gefinancierd door de school. "De leerlingen mogen de boeken mee naar huis nemen om daar verder te lezen, daar hebben we ons eigen uitleensysteem voor", legt

mysterieuze zoektochten in Egypte. Een boek over een potlood dat tot leven kwam, inspireerde dan weer veel leerlingen tot een eigen verhaal over de bizarste voorwerpen."

Meester Hannes gebruikt het klasboek niet enkel om uit voor te lezen. Hij probeert het ook

“Ik heb een afkeer van de AVI-niveaus, die belemmeren de leerlingen in het leesplezier.

meester Hannes uit. "Ik heb ze in het begin goed duidelijk gemaakt dat je zorg moet dragen voor de spullen van iemand anders en dat hebben ze goed onthouden.

in andere lessen te gebruiken. Het enthousiasme werkt dan ook in de andere lessen door.

“Ik ervaar het werken met Daisy-boeken als heel positief: de kinderen zijn enthousiast. Ze zijn blij dat ze eindelijk boeken kunnen kiezen die ze al lang wilden lezen, maar die te dik bleken. Hun leesplezier is duidelijk verhoogd dankzij deze luisterboeken.

We hebben nu één rek Daisy-boeken en groteletterboeken in onze schoolbib, met verwijzingen van en naar de gedrukte boeken.

Met personeelsvergaderingen en workshops per klas leerde iedereen ermee werken. De steun van collega's en directie is van groot belang om het Daisy-verhaal te doen slagen. Ook de hulp van onze werkgroep mediatheek en stagiaires zorg is belangrijk. Het kost wel wat tijd om alles ingepast te krijgen, maar als ik zie hoe goed het de kinderen doet, is het dat meer dan waard.”

*Zorgcoördinator Ann De Vocht,
basisschool Sint-Ursula Lier*

Moeilijke lezers helpen

Elke vrijdag gaat een deel van Hannes' klas voorlezen in de kleuterklas en een deel van de leerlingen helpt lezen in het eerste en tweede leerjaar. Het derde deel dat die week niet mag gaan voorlezen, blijft in de klas en mag vrij lezen in een boek dat ze zelf gekozen hebben. De leerlingen die het wat moeilijker hebben met lezen, worden door meester Hannes geholpen.

Op andere momenten in de week begeleidt meester Hannes anderstalige nieuwkomers in de school. “Ik ben samen met hen naar de openbare bibliotheek gegaan”, vertelt hij.

“Daar nam ik rustig de tijd om samen met hen het juiste boek te vinden, zodat ze met plezier op hun niveau een Nederlandstalig boek kunnen lezen.”

Vijfvingertest

Als kinderen een boek vinden, lezen ze de eerste bladzijde. Voor elk woord dat ze inhoudelijk niet begrijpen of technisch niet kunnen lezen, steken ze een vinger in de lucht. Zijn het er vijf of meer, dan is het boek nog iets te moeilijk en kiezen ze een ander.

Het is wel duidelijk dat schrijven voor meester Hannes even veel betekent als lezen. Hij droomt er dan ook van ooit een kinderboek te schrijven. “Liefst een boek waarin ik heel de school kan betrekken. De kleuters zouden kunnen helpen bij de illustraties, terwijl de lagere school mee kan brainstormen over personages en het verhaal.”

Ik droom van een eigen kinderboek

Praktisch

Van de ruime collectie in de klasbib zijn toch heel wat boeken eigen aankopen

Anderen

Meester Hannes nodigde schrijfster Siska Goeminne uit om zijn klas te bezoeken en iets over haar boeken te vertellen. Hij ging ook samen met zijn klas naar het Gentse 'Mind the Book'

Stimuleren

Meester Hannes begint elke dag met een voorleesmoment. Tijdens het kringgesprek kunnen kinderen elkaars geschreven teksten horen en elkaar boeken aanraden om te lezen

DIANE GROBBEN

LEEFTIJD: 50 jaar

SCHOOL: Stedelijke Basisschool De Schommel in Lommel

FAVORIET KINDERBOEK: De Dikke billenbijters, Rindert Kromhout (2008)

BOEKENVIRUS:

Toen Diane les gaf in het derde leerjaar maakte ze zelf het verhaal De Groene Wolk. Elke week vertelde ze een nieuw stukje van het verhaal. Jaren later kwam ze iemand tegen die dat verhaal nog steeds herinnerde. Verhalen konden dus echt een invloed hebben op de levens van deze kinderen.

Gedichten zijn cool

In het begin van het schooljaar liet juf Diane alle leerlingen een enquête invullen. Daarin moesten ze aanduiden welke boeken ze het leukst vonden. “De strips waren het populairst, gedichten vielen dan weer helemaal niet in de smaak. Daar wilde ik iets aan doen”, vertelt de enthousiaste boekenjuf.

Juf Diane maakte een gedichtenmuur, een (neppe) bakstenen muur waarin de leerlingen korte versjes en gedichten konden ontdekken. Ze liet de kinderen een rap ineensteken en liet hen inzien dat ‘coole’ rapnummers eigenlijk ook een soort van gedichten waren en ze stak een heuse gedichtenwandeling in elkaar naar aanleiding van gedichtendag. “Verspreid over het bos had ik verschillende voorwerpen gehangen die de aandacht trokken”, legt juf Diane uit. “De kinderen moesten aan de hand van die voorwerpen eerst raden over wat het gedicht zou kunnen gaan, daarna mochten ze het voorlezen.” Zo hingen er conserven blikjes met opgeplakte ogen in een boom, het gedicht bleek

later over een ‘ogenblikje’ te gaan. Voor elke graad van de lagere school voorziet juf Diane een andere opdracht op maat van de leerlingen. Met de eerste graad las ze gedichtjes en speelde ze in het bos met liedjes en versjes. De tweede graad mocht onder begeleiding van een leerkracht de gedichtenwandeling doen. De leerlingen van de derde graad kregen een opdrachtenblad van juf Diane en mochten alleen op pad om de gedichten in het bos te ontdekken.

Saaie gedichten?

Juf Diane doet er alles aan om de kinderen op een of andere manier te verrassen. Zo kiest ze graag gedichten met een grappige wending, waar de kinderen dikwijls mee moesten lachen. In de bib zoekt ze naar speciale boeken over gedichten die de kinderen aanspreken. “Plots vond ik enkele strips over gedichten”, vertelt juf Diane. “Ik wist niet dat die bestonden, maar omdat de leerlingen zo graag strips lezen, besloot ik ook eens in die sectie van de bib te kijken. Door naar hen te luisteren, ontdek je vaak zelf nog nieuwe dingen.” De leerlingen waren erg enthousiast wanneer de juf de stripgedichten met hen meegaf, zodat ze die in de klas verder konden bekijken. Na de maand februari vond geen enkel kind gedichten nog saai. Missie geslaagd!

GENOMINEERD

GENOMINEERD

KATHLEEN VERVAET

LEEFTIJD: 50 jaar

SCHOOL: Vrije Basisschool De Kap(r)oenen

FAVORIET KINDERBOEK: Wilde Lucretia, Babette Cole

BOEKENVIRUS:

Kathleen raakte, naar eigen zeggen, pas vrij laat besmet met het boekenvirus. Pas toen ze in het middelbaar zat, kreeg ze de microbe te pakken. Ze bracht dan haar vrijdagavonden door in de bibliotheek met haar vriendinnen.

Geen leesbeleid zonder boekenaanbod

Basisschool de Kap(r)oenen in Kaprijke zet in op een rijke leesomgeving. Zorgcoördinator Kathleen Vervaet zet zich in voor een boekenaanbod op maat. En voor leuke leesplekken...

De klasbibliotheken kregen een hele make-over. De saaie boekenkastjes en leeshoekjes werden omgetoverd tot boekenbomen, -huisjes en leestenten. "Ik heb samen met de leerkrachten en de leerlingen hun lokaal onder handen genomen. Iedere klas kreeg zo een uniek plaatsje om te lezen", legt juf Kathleen uit, "Zo heeft de ene klas nu een boekenboom waaronder ze kunnen zitten om hun favoriete boek te lezen en construeerden we in de andere klas een echte leestent. In nog een ander lokaal gingen we dan weer creatief te werk met oude boeken. In plaats van een likje verf, kreeg de boekenkast een laagje bladzijden."

De klasbibliotheken werden ook inhoudelijk vernieuwd. De school kocht voor elke klas nieuwe boeken aan en er werd ook gedacht aan de anderstalige leerlingen. "Wij hebben enkele Poolse leerlingen bij ons op school. Daarom hebben we gezorgd dat bepaalde boekjes zowel in het Nederlands als Pools beschikbaar zijn. Het boekje wordt op school in het Nederlands voorgelezen. De kinderen krijgen dan de kans om de Poolse versie thuis te lezen of te laten voorlezen. We tonen hen de weg naar de bibliotheek, waar ze gratis lid kunnen worden."

Kathleen is een voorstander van de aanpak 'onbewust bezig zijn met verhalen'. "Tijdens de lessen remediërend lezen geef ik de leerlingen bijvoorbeeld de opdracht om een krant te maken. Ze selecteren artikels en aan de hand van instructies stellen ze een krant samen. Daar komt heel wat lezen bij kijken, zonder dat ze dat beseffen. En ze doen zoiets veel liever dan tekstjes komen voorlezen."

TIPS UITGEVERIJEN

Terug naar de wildernis

Terug naar de wildernis is het verhaal van drie kleine beren die door omstandigheden plots voor zichzelf moeten zorgen. Het lot gooit het leven van deze drie jonge beren overhoop, en plots staan ze er helemaal alleen voor, in een wereld vol gevaren en avonturen. De toekomst is onzeker maar wel veelbelovend...

Auteur: Erin Hunter / Uitgeverij: Manteau / ISBN: 9789022329719 / 313 p / 14,99 € / 10 – 12 jaar

Rosie en Moussa

Rosie en haar moeder gaan wonen in een groot flatgebouw aan de andere kant van de stad. In de kamer precies boven die van Rosie woont Moussa, een jongen van haar leeftijd. Rosie en Moussa gaan op een dag stiekem naar het dak van het flatgebouw. Maar dan worden ze opgesloten...

Eerste deel van een serie over twee kinderen

in de grote stad.

Auteur: Michael De Cock / Illustraties: Judith Van Istendael / Uitgeverij: Querido / ISBN: 9789045111483 / 86 p / 12,95 € / 7-9 jaar

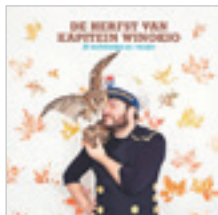
Het Van Erschreve Familiegeheim

Wanneer Jonathan Van Erschreve opnieuw met een barslecht rapport thuis komt, sturen zijn ouders hem als straf naar oudoom Theodore. Ver weg van pc's, internet en alle andere moderne plezierijes woont Theodore – archeoloog op rust en part-time uitvinder – in een vreemd, oud huis met bizarre bedienden. Jonathan krijgt

er dagelijks bijlessen en vervelende klusjes voorgeschoteld. Al snel krijgt hij in de gaten dat er vreemde dingen gebeuren in Villa Van Erschreve. Samen met de mysterieuze Em, die ook in de villa logeert, trekt Jonathan op onderzoek uit...

Een boek boordevol spanning, mysterie en humor!

Auteur: Hilde E. Gerard / Illustraties: Eric Bouwens / Vormgeving: Bart Luijten / Uitgeverij: Davidsfonds Infodok / ISBN 978-90-5908-534-3 / 228 p / 16,50 € / Vanaf 11 jaar

De herfst van Kapitein Winokio

Kapitein Winokio, Mevrouw de Poes en muziekmatroos Ivanov hamsteren muzieknoden voor een reeks warme herfstliedjes. Op de tonen van Een dikke spin, Fazant met hoedje en Hey eekhoorn verwelkomen ze de dieren van het grote dierenbos. In

de groentetuin en ook daarbuiten vinden ze allerlei lekkers: Pompoenen, Rodekool en Noten... Er is voor elk wat wils. En natuurlijk verdient ook Sinterklaas een gepast eerbetoont!

25 herfstliedjes en -versjes / boek + cd / Muziek: Kapitein Winokio / Foto's: Emilie Vercruyssen / Uitgeverij: Kapitein Winokio / ISBN 978 94 903 7831 8 / 55 p / 22,95 €

Jules is bang!

Papa en mama gaan naar Parijs. Daarom mag Jules een nacht bij de burens slapen. Maar 's nachts ligt Jules wakker. Hij hoort vreemde geluiden en ziet een schaduw. Zou het een spook zijn? Jules is bang! Gelukkig weet buurvrouw Zuri hoe je spoken moet verjagen.

Auteur: Annemie Berebrouckx / Uitgever: Zwijsen nv WPG / ISBN: 9789055356560 / 28 p / 15,50 € / 0 – 3 jaar

BOE!kids!

Maak kennis met de BOE!kids! Deze zes bijzondere vrienden beleven samen de meest magische, spannende en bijzondere avonturen.

Deze frisse AVI-reeks maakt leren lezen eindelijk écht leuk. De speelse personages en hun fantastische avonturen komen helemaal tot leven in rijke illustraties

boordevol magische details. Ga dus van AVI Start tot AVI M6 mee op avontuur met de BOE!kids en ervaar leesplezier doorheen elk verrassend verhaaltje!

Ontdek de volledige reeks op www.abimo.net!

Het ei van Egel

Egel ziet hoe Eend haar eitjes uitbroedt. Hij wil ook een ei en gaat op zoek. Na een poosje vindt Egel een groen ei met stekels. Dat ei hoort bij hem, zoveel is zeker! Egel maakt een nest en zorgt goed voor het ei. De andere egels lachen hem uit: hij mag broeden zoveel hij wil, nooit zal er iets uit dat ei van hem komen. Maar Egel geeft niet op ...

Een bijzonder verhaal dat zowel kinderen als ouders ontroert. Met vertederende prenten van een Japanse illustrator.

Auteur-illustrator: Nozomi Takahashi / Vertaald door: Siska Goeminne / Vormgeving: Dries Desseyne - Oranje / Uitgeverij: De Eenhoorn / ISBN 978-90-5838-928-2 / 32 p / 14,95 € / vanaf 3 jaar

Anna's vrolijke versjes

Een dik versjesboek voor iedereen die van de vrolijke Anna houdt.

Anna vindt veel dingen leuk: knuffelen met mama en papa, leren in de klas, thuis in bad gaan, kwebbelen over de seizoenen en gezellig spelen met vriendjes en natuurlijk jarig zijn!

Al die thema's komen aan bod in dit versjesboek. Sommige gedichtjes zijn eenvoudig, andere zijn ietsje moeilijker. Sommige rijmpjes spelen met klanken, andere vertellen een verhaal of helpen bij alledaagse vaardigheden.

Auteur: Kathleen Amant / Illustrator: Kathleen Amant / Uitgeverij: Clavis / ISBN 9789044821932 / 56 p / 16,95 € / Vanaf 3 jaar

Alex de Astronaut

Alex de Astronaut is een heerlijk voorleesboek met een futuristisch extraatje. Dankzij de augmented reality komen de hoofdpersonages uit het boek tot leven. De lezertjes kunnen verstoppertje spelen met

Alex, krijgen een liedje aangeleerd en worden rechtstreeks aangesproken. Je downloadt de gratis app, scant de pagina's met je smartphone of tablet en binnen een fractie van een seconde staat Alex naar je te zwaaien!

Auteur: Tina Stroobandt / Illustrator: Sam De Buysscher / Uitgeverij: Ballon Media / ISBN 9789037491630 / 32 p / 14,95 € / Vanaf 4 jaar

Maar ik ben Frederik, zei Frederik - Joke van Leeuwen

Een heerlijk boek van Joke van Leeuwen. Grappig, absurd soms, met personages die in hun rechtlijnigheid blijven hangen, andere mensen die de wereld heel wat mooier maken door hun onbevangen kijk op de dingen. Frederik is een beetje een saaie kantoorman in een saaie baan, in een saai knipkantoor. Gouden regel is niets voor jezelf uitknippen! Frederik kan het één keertje toch niet laten, wat grote gevolgen heeft voor Frederik. Niemand gelooft dat hij Frederik is en was. De illustraties heeft Joke van Leeuwen er weer zelf passend bijgemaakt. Een boekje voor jong en oud om van te genieten.

Auteur en illustraties: Joke van Leeuwen / Uitgeverij: Querido / ISBN: 9789045116044 / 112 p / 13,95 € / Vanaf 10 jaar

Mr Stink - David Walliams

Ben jij een fan van Roald Dahl? Lees dan zeker de boeken van David Walliams! Start met 'Meneer Stink'. Het is een heerlijk boek om uit voor te lezen en een goede opstart voor kinderen om de boeken van David Walliams zelf te lezen. Het verhaal is grappig, origineel, ondeugend, spannend en tegelijkertijd maatschappijkritisch!

Op een ochtend verschijnt een zwerver in de stad. Al snel noemt iedereen hem Meneer Stink. Chloe ziet de zwerver elke dag als ze naar school gebracht wordt. Ze fantaseert over zijn verleden en op een dag spreekt ze hem aan. Ze raken bevriend en Chloe neemt Meneer Stink mee naar huis, waar ze hem verstopt in het tuinhuis. Tot haar op orde en netheid gestelde moeder haar geheim ontdekt...

Auteur: David Walliams / Illustraties: Quentin Blake / Uitgeverij: Clavis / ISBN: 9789044818451 / 191 p / 17,95 € / Vanaf 8 jaar

Jij en ik en alle andere kinderen - Bart Moeyaert

'Jij en ik en alle andere kinderen' is een prachtige verzamelbundel van (kort) verhalen en gedichten uit Moeyaerts oeuvre. De tekeningen zijn van verschillende illustratoren waarmee hij tijdens zijn schrijverscarrière samenwerkte. Voor mij het ideale voorleesboek om samen met de kinderen de avonturen van Tom, Nina, Roos, Titia en alle andere kinderen te beleven. Een echte aanrader

Auteur: Bart Moeyaert / Illustraties: Rotraut Susanne Berner, Gerda Dendooven, Korneel Detaillieur, Wolf Erlbruch, André Sollie, Marije Tolman / Uitgeverij: Querido / ISBN: 978-90-4511-605-1 / 496 P / 22,95 € / Vanaf 8 jaar

Samen over een muurtje - Geert De Kockere

Geert De Kockere debuteerde 25 jaar geleden. Om dit jubileum te vieren, brengt hij een feestelijke poëziebundel uit. 'Samen over een muurtje' telt 101 nieuwe, ongepubliceerde gedichten, geschikt voor heel jonge kinderen en voor kinderen die zelf kunnen lezen. 25 illustratoren met wie de dichter in de loop van zijn carrière samenwerkte, maakten elk een paginagrote illustratie voor de bundel. Een hebbeding voor elke poëziefhebber. Een aanrader voor de klas want je doet aan taalbeschuiving zonder dat de kinderen het beseffen.

Auteur: Geert De Kockere / Uitgeverij: De Eenhoorn / ISBN: 9789058389435 / 112 p / 18,95 €

Ik zoek een woord - Deborah van der Schaaf, Hans Hagen, Monique Hagen

De titel van dit boek is ontleend aan het bekende gedichtje, geschreven door Hans en Monique Hagen. Zij lezen zich dwars door de Koninklijke Bibliotheek heen en kozen uit dat alles de mooiste gedichten over taal, gedichten, woorden en lezen. Het heeft een prachtige bundel opgeleverd, vol verrassende, troostende, gekke, leuke, bijzondere en mooie gedichten.

Auteur: Hans Hagen, Monique Hagen / Illustraties: Deborah Van Der Schaaf / Uitgeverij: Querido / ISBN: 9789045115382 / 19,95 €

Mevrouw Wit Konijn - Gilles Bachelet

Het witte konijn uit Alice in Wonderland is wereldberoemd. Maar eigenlijk weten we niets over hem. Waarom is Meneer Wit Konijn altijd gehaast? Wat doet hij buiten zijn diensturen in het paleis van de Hartenkoningin? Is hij getrouwd? Heeft hij kinderen? Nu worden al zijn geheimen ontrafeld! Voor je ligt het dagboek van Mevrouw Wit Konijn waarin ze tot in detail beschrijft hoe het eraan toegaat in haar gezin. Maak kennis met een bijzondere familie en ontdek de verborgen kanten van een land waar enkel wonderen te vinden zijn...

Auteur: Gilles Bachelet / Vertaling: Edward van de Vendel / Illustraties: Gilles Bachelet / Uitgeverij: Davidsfonds Infodok / ISBN: 9789059085190 / 23 p / 14,95 €

Sint op komst! - Mattias De Leeuw

Een origineel heerlijk kijkboek over de Sint en zijn Pieten. Op weg naar onze streken waaien de kleren van de Sint weg naar het vasteland. Waspiet roeit er achteraan, redt wat er te redden valt. Ondertussen is er grote bedrijvigheid aan boord: alle Pieten moeten nieuwe kleding bedenken voor de Sint. Hun creativiteit kan de Sint helaas niet overtuigen... De zoekplaten zijn een feest om naar te kijken, de tekst loodst je mee door de openvolgende pareltjes van tekeningen.

Lespakket: www.lannoo.be/sintopkomst/ / Auteur en illustraties: Mattias De Leeuw / Uitgeverij: Lannoo / ISBN: 9789401409278 / 32 p / 14,99 €

Het hondje dat Nino niet had - Edward Van de Vendel

De titel op zich is al geweldig: een verhaal over iets dat er NIET is... Het hondje bestaat alleen voor Nino. Door dit hondje durft Nino, een eenzaam jongetje, alles wat hij alleen niet durft zoals op de schoot van zijn oude oma zitten. Het biedt hem ook troost als hij tranen heeft, het hondje vindt tranen lekker. Mama vindt het welletjes geweest en geeft Nino een écht hondje. Daardoor verdween het hondje dat hij niet had, maar er komen andere fantasiedieren hem vergezellen. Prachtig geïllustreerd. Kinderen zijn er wég van omdat ze die fantasie heel goed vatten en meestal zelf goed kunnen vertellen hoe zij zich weten te redden met hun verbeeldingskracht in eenzame momenten.

Auteur: Edward van de Vendel / Illustraties: Anton van Hertbruggen / Uitgeverij: De Eenhoorn / ISBN: 978-90-5838-841-4 / 32 P / 16,50 €

LEESPLEZIER IN SECUNDAIR ONDERWIJS

In de lagere school worden leerlingen op verschillende manieren gestimuleerd om te lezen, maar wanneer ze de overstap naar het middelbaar maken, valt deze stimulans meestal helemaal weg. Ingrid Dieltiens, leerkracht Nederlands aan de Stedelijke Handelsschool in Turnhout, vond daar vijftien jaar geleden samen met een collega een oplossing op: de Mid Bib.

“We willen ervoor zorgen dat de drempel om te lezen in het middelbaar lager wordt”, zegt Ingrid Dieltiens. Samen met Annemie Fierens en Brigitte Van Aken houdt zij nog steeds de Mid Bib draaiende. “Elke graad heeft zijn eigen Mid Bib, met een eigen collectie. Deze leerlingen mogen elke week tijdens een middagpauze vrij komen lezen in de twee lokalen en ook de lessen Nederlands vinden hier wel eens plaats. De derde graad heeft geen eigen leeslokaal. Daarvan verwachten we dat ze de weg naar de Openbare Bibliotheek hebben gevonden.”

Gezelligheid troef

De twee lokalen zijn gezellig ingericht. De eerste graad heeft een hele voorlees- of vertelzithoek en hoge tafels met leeslampjes die het lezen vergemakkelijken. De tweede graad heeft enkele knusse hoekjes met zitzakken en zithangmatten. De twee Mid Bibs herbergen elk een uitgebreide

collectie. “Om de twee jaar krijgen we per Mid Bib 500 euro”, vertelt Annemie Fierens. “We vragen aan de leerlingen wat zij graag lezen. Zo krijgen ze inspraak in wat we aankopen. De meeste boeken zijn fictieverhalen, maar we hebben evengoed informatieve boeken, biografieën, strips en luistercd’s. In de eerste graad ligt er ook de Wablieft-krant en Yo.”

Geen boekbespreking

In de lessen Nederlands komen boeken veelvuldig aan bod. De leerkrachten proberen dan zo veel mogelijk een boekbespreking als opdracht te vermijden. “Als de leerlingen het hele boek nog moeten bespreken, wordt de weerstand tegen het lezen meestal nog groter”, zegt Dieltiens. “We proberen dan een creatieve opdracht te geven. Zo moeten ze bijvoorbeeld een schoendoos versieren in het thema van het boek, een portret maken van het hoofdpersonage of voor de klas vertellen wat ze het leukste personage vonden.” Leerlingen zijn niet verplicht om ‘s middags te lezen in de Mid Bib. “We willen hen enkel stimuleren om eens een boek vast te pakken, maar het is geen enkel probleem als ze hun tijd liever op de speelplaats doorbrengen”, vertelt Dieltiens. “Het belangrijkste is dat we hen dit kunnen aanbieden.”

Beste boekenjuf/meester 2014 is een publicatie van het Departement Onderwijs en Vorming, CANON Cultuurcel.

Deze editie sluit nauw aan bij die doelstellingen geformuleerd tijdens de rondetafels leesplezier en is ook één van de actiemiddelen rond meer leesplezier in het onderwijs.

Info:

www.canoncc.be/groeien
www.lieverlezen.be

Het middenkatern bevat een tweede actie: de leeskaart

Een instrument om leesplezier te delen met anderen. Het instrument werd vanuit de rondetafels samen met o.a. de onderwijskoepels ontwikkeld. De 7 kaarten kan je kopiëren en verder verspreiden. Ze zijn bedacht en ontworpen door:

*Heidi Desmet (GO!)
Steven De Laet (OVSG)
Elke Deswert (Dynamo3-CANON)
Brunhilde Foulon (curriculum-AKOV)
Bart Masquillier (VSKBaO)
Saskia Timmermans (lerarenopleiding KAHOSL)*
onder begeleiding van *Daniëlle Daniels* en *Dirk Terryn*

illustratie: *Alain Verster*

Alain Verster studeerde Grafisch ontwerp - Illustratie aan de KASK in Gent. Zijn afstudeerproject, De duif die niet kon duiken (2011, De Eenhoorn) met tekst van Edward van de Vendel, werd bekroond met de prijs Best Vormgegeven Boek 2012. Zelf omschrijft hij zijn illustratietechniek als nostalgisch, waarbij hij oude foto's met crêpe tape en potlood bewerkt en ze combineert met vlakken acryl en olieverf.

De leeskaart is ontwikkeld om te gebruiken in klas- en schoolcontext. PDF's ook van de vorige edities, vind je op www.canoncultuurcel.be/publicaties.

Druk ze af naar gebruik: beschikbaarheid van genres en smaak van je leerlingen.

Coördinatie Boekenjuf/meester:

Sarah De Graef (VUV)

Projectbegeleiding:

Sofie Donders en Dirk Terryn (CANON Cultuurcel)

Journalistieke verslagen:

Floor Leemans en Nele Coune

Tekstredactie:

Dirk Terryn (CANON Cultuurcel)

Fotografie:

*Floor Leemans
Nele Coune*

Lay-out:

Magenta

Druk:

Agentschap voor Facilitair Management – Digitale Drukkerij

Wettelijk depot:

D/2014/3241/144

Verantwoordelijke uitgever:

*Micheline Scheys
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel*

Beste boekenjuf/meester is een project van CANON Cultuurcel in samenwerking met Klasse, Groki/VUV, Thomas More Hogeschool

De juryleden voor de editie 2014

*Wouter Bulckaert
Daniëlle Daniels
Ruth Vande Populiere
Marina Waterschoot
Bart Desmyter (voorzitter)
Veerle Moureau
Wally De Doncker*

De brochures boekenjuf/meester 2011, 2012, 2013 kan je downloaden via www.canoncultuurcel.be/publicaties.

Wens je nog extra exemplaren van de editie 2014 dan kan je deze bestellen via canoncc.be/boekenjuf2014.

Wordt jouw collega de boekenjuf/meester 2015?

Schrijf hem/haar dan nu in en vertel ons waarom jouw collega de titel het meest verdient. Van daaruit vertrekt deze actie: de waarderende blik van collega, directeur, ouder, (oud-)leerling. Signaleer ons talent en inzet voor leesonderwijs.

Deelnemen kan via www.boekenjuf.be tot 1 december 2014 en wie weet gaat jouw kandidaat naar huis met een mand vol boeken als laureaat of als 'Beste Boekenjuf/meester 2015'. Alleszins krijgt jouw kandidaat bericht over de pluim die jij gegeven hebt.

BOEKENJUF/MEESTER '15

Span er een koord overheen

Span er een koord overheen.

Over

wat je hoorde en wat nooit meer uit je hoofd verdween.

Over 'o, jij moet nog zoveel leren,' over 'ik bepaal de regels hier en die ga jij dus accepteren,' over 'denk je dat je slimmer bent dan wij,' over 'joh, het is maar plagerij,' over 'hou je mond nou even,' over 'je vergooit je leven,' over 'lukt je nooit,' en over voeten op de grond, over gezond verstand en dromenland, over lachjes, grapjes, dom soms, achter je om soms, soms gemompeld, soms gemeen -

span er een koord overheen

en zet de eerste stap,

en daarna nog een,

daarna nog een,

en laat iedereen die laag wil blijven

naar je kijken.

Laat ze zichzelf maar vergelijken

met wie jij hierboven durft te zijn.

Jij beloopt je eigen lijn,

en zij staan daar hun nekken te verrekken.

Van de bewonderpijn.

©Edward van de Vendel

Ik juich voor jou

Querido 2013

Edward van de Vendel, winnaar 1e gouden poëziemedaille met 'Ik juich voor jou'. Bekijk de videoclip van het gedicht 'Span er een koord overheen' gemaakt door Sander Geudens student Kleinkunst aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen: www.canoncc.be/poeziemedaille